

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1.-3/17/1764

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni inspektor Sergei Miller
Otsuse tegemise aeg ja koht	16.10.2017 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	29.08.2017
Teabevaldaja	Tallinna Vangla aadress: Magasini 35, 10138 Tallinn e-posti aadress: talv.info@just.ee
Vaide esitaja	xxxx aadress: Ülesõidu 1, 41536 Jõhvi

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) **jätta vaie rahuldamata;**
- 2) **teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab käesoleva otsuse vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse. Vaideotsuse tühistamist saab nõuda üksnes koos teabevaldajalt teabe väljastamise nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

FAKTILISED ASJAOLUD:

xxxx (vaide esitaja) pöördus 29.08.2017 Andmekaitse Inspektsiooni (inspektsioon) vaidega Tallinna Vangla (vangla) tegevuse peale teabenõudele vastamisega seonduvalt.

Vaide kohaselt esitas vaide esitaja 13.08.2017 vanglale teabenõude, milles soovib koopiat viieteistkümnest vangla dokumentidest (dokumentide loetelu on 13.08.2017 esitatud teabenõudes).

22.08.2017 vastuses nr 2-2/17/17012-2 keeldus vangla teabenõuet täitmast AvTS § 23 lg 1 p 1

alusel. Vaidest jäi arusaamatuks, millist konkreetset teavet vaide esitaja on taotlenud vanglalt 13.08.2017 esitatud teabenõude raames. Samuti jäi arusaamatuks, mis alusel vangla keeldus 22.08.2017 otsuses nr 2-2/17/17012-2 vaide esitaja 13.08.2017 esitatud teabenõuet täitmast.

Tuginedes Vabariigi Valitsuse seaduse § 75² lg 1 punktile 1 ning juhindudes HMS § 38 lg 1 sätestatuga esitas inspeksioon vanglale järelepärimise, et välja selgitada menetletavas asjas olulise tähendusega asjaolud. Kuna vaide sisust ei nähtunud selgelt vaide esitaja väljendatud nõuet, määras inspeksioon vaide esitajale HMS § 76 lg 2 p 4, 5 alusel vaides puuduste kõrvaldamist.

08.09.2017 vastas vaide esitaja inspeksioonile vaides puuduste kõrvaldamise nõudele, mis sisaldas vaide esitaja eraldiseisvat teabenõuet.

11.09.2017 vastas inspeksioon vaide esitaja 08.09.2017 esitatud teabenõudele.

19.09.2017 vastas vangla inspeksiooni järelepärimisele (vastus nr 2-2/17/18882-2).

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaidega soovib vaide esitaja kohustada vanglat täitma tema 13.08.2017 esitatud teabenõuet ning selgitab järgmist:

1. *Tallinna Vangla 22.08.2017 otsus nr 2-2/17/17012-2, millega keelduti täitmast 13.08.2017.a esitatud teabenõuet.*
2. *Kogusin, ajal kui viibisin Tallinna Vanglas, koos mitme teise kinnipeetavaga andmeid kinnipidamistingimuste kohta. Et vanglat mitte koormata jagasime me valdkonnad ära. Dokumendid, millest ma koopiaid palun puudutavad 2016.a tehtud mõõtmissi kambris valitsenud temperatuuri kohta. St. need ei sisalda teavet, mis tingiks nende tunnistamise asutusesiseseks kasutamiseks. Vastupidi, neid andmeid ei või salastada (AvTS § 36 lg 1 p 8). Vajan neid dokumente kahjunõude esitamiseks- st oma õiguste kaitseks kohtus. Kõik palutud dokumendid on vastused xxxx poolt esitatud taotlustele. Olen neid käes hoidnud ja ei mäleta, et neil oleks olnud märge asutusesiseseks kasutamiseks. St. on üsna tõenäoline, et Tallinna Vangla on oma vastuses lihtsalt valetanud või kehtestanud piirangu peale minu teabenõude saamist või xxxx kahjunõude saamist.*
3. *08.09.2017 esitatud pöördumises selgitab vaide esitaja, et ükski seadus ei nõua, et ma pean põhjendama, milleks ma teabenõudes palutud teavet vajan. Ma ei pea seda põhjendama teabenõuet ega vaiet esitades- st see ei ole AKI asi, milleks ma seda vajan.*

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Oma vastuses nr 2-2/17/18882-2 selgitab vangla, et *vangla ei pidanud võimalikuks vaide esitaja teabenõudes soovitud dokumentidest koopiade väljastamist, kuna tegemist oli vangla poolt kolmandatele isikutele koostatud vastustega, millele oli sätestatud juurdepääsupiirang AvTS § 35 lg 1 p 12 alusel. Vangla juhtis oma vastuses tähelepanu asjaolule, et kohtul on võimalik kõnealused dokumendid vanglalt välja nõuda, kuna väidetavalt olid need vajalikud kohtule esitamiseks.*

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Arvestades vaides toodud asjaolusid ning tuginedes vaidemenetluse käigus kogutud tõenditele leian, et vangla on asjakohaselt ja põhjendatult vastanud vaide esitaja teabenõudele (vastus nr 2-2/17/17012-2). Juhin tähelepanu, et vastuses vaide esitaja teabenõudele viitas vangla nõuetekohaselt õigusaktile ning selgitas õiguslikku alust teabenõude täitmisest keeldumisel. Seega võib väita, et selgitamiskohustus HMS-i tähenduses on täidetud.

Vastuses järelepärimisele nr 2-2/17/18882-2 esitab vangla omapoolseid selgitusi ning

põhjab oma seisukohta vaide esitaja 13.08.2017 esitatud teabenõude osas. Tuleb märkida, et vastuses nr 2-2/17/17012-2 selgitab vangla vaide esitajale 13.08.2017 esitatud teabenõude raames küsitud teabe saamise võimaluse kohta, selgitades sealjuures vaide esitajale kohtu õigused kohtumenetluses.

Võttes arvesse ülalpool toodut leian, et puudub õiguslik ajend kohustava haldusakti andmiseks.

Juhin vaide esitaja tähelepanu asjaolule, et vaites puuduste kõrvaldamine tähendab sisulist konkretiseerimist vaites nõuete osas, mitte üldsõnalist vastamist puuduste kõrvaldamise nõudele. Tuginedes eeltoodule ja juhindudes HMS § 4 sätestatuga rõhutan, et vaitemenetluse läbiviimisel on haldusorganile seadusega antud volitus kaaluda otsustuse tegemist või valida erinevate otsustuste vahel, arvestades olulisi asjaolusid.

Vaites esitaja vastuses vaites puuduste kõrvaldamise nõudele selgitab viimane inspeksioonile, et *ma ei pea seda põhjendama teabenõuet ega vaitet esitades - st see ei ole AKI asi, milleks ma seda vajan*. Samas palub vaide esitaja vaites puuduste kõrvaldamise nõude raames esitatud vaitest ja käesolevast dokumendist koopiat ning selgitab, et *kui AKI soovib koopiat menetlusdokumentidest võib ta vanglale esitada menetlusabitaotluse*.

Tuginedes ülaltoodule võib järeldada, et vaide esitaja ei pea tähtsaks koostööd taotleja ja haldusorgani vahel menetluse tulemuslikkuse seisukohast vajalike tõendite kogumisel, mida rõhutas ka Riigikohus oma kohtupraktikas. Lähtudes vaide esitaja vaitemenetluse raames antud selgitustest pean vajalikuks selgitada, et vaide esitajal on põhjendamiskohustus vastavalt HMS § 76 lg 2 p 1-7 sätestatule. Vaites sisust nähtub, et vaide esitaja valduses on asjassepuutuv informatsioon, mis võib osutada oluliseks antud asja lahendamisel ning vaitetsuse langetamisel.

Lähtudes eeltoodust nõudis inspeksioon vaide esitajalt eelpool mainitud informatsiooni. Asja materjalidest nähtub, et vaide esitaja ei ole täitnud inspeksiooni nõuet, põhjendades oma seisukohta järgmiselt, *„olen maksevõimetu ja mul ei ole võimalust koopiad teha*.“ Siinjuures tuleb vaide esitajale selgitada, et põhjendamiskohustus HMS § 76 lg 2 p 1-7 alustel ei seisne ainult dokumentide koopiade tegemises, sh samuti nõutud dokumendi originaali ja/või oma käega koostatud asjassepuutuvate selgituste-põhjenduste esitamist haldusorganile.

Vaites kohaselt viitab vaide esitaja AvTS § 36 lg 1 p 8 õigusnormile, mille alusel ei saa 13.08.2017 esitatud teabenõude raames küsitud teavet tunnistada asutusesiseseks kasutamiseks. Siinjuures nõustun vangla seisukohaga, et 13.08.2017 esitatud teabenõude raames küsitud teave on adresseeritud kolmandale isikule ning on juurdepääsuõiguse piiranguga vastavalt AvTS-s sätestatud korrale. Seega kui vaide esitaja soovib saada teavet, mis on tema sõnade järgi kvalifitseeritav vastavalt AvTS § 36 lg 1 p 8 sätestatule kui riigi või kohaliku omavalitsuse üksuse poolt või nende tellimisel tehtud uuringute ja analüüside tulemus, on tal õigus esitada teabevaldajale vastavasisuliselt formuleeritud teabenõue AvTS-s sätestatud tingimustel ja korras.

Juhin täiendavalt tähelepanu asjaolule, et vangistuseseaduse (VangS) § 1¹ lg 5 kohaselt peab kinnipeetav enne kohustamisnõude esitamist olema eelnevalt esitanud vangla keeldumisele mingit toimingut teha (antud juhul teabenõude täimisest keeldumine) vaites vanglateenistusele või Justiitsministeeriumile ning vanglateenistus või Justiitsministeerium peab olema vaites tagastanud, osaliselt rahuldanud, rahuldamata või tähtaegselt lahendamata jätnud. Asja materjalidest nähtub, et vaide esitaja ei ole esitanud vanglale vastavasisulist vaitet HMS-s sätestatud tingimustel ja korras.

Seega kui isik ikkagi leiab, et haldusaktiga on rikutud tema õigusi võib ta pöörduda

halduskohtusse kaebusega halduskohtumenetluse seadustikus (HKMS) sätestatud tähtaegadel ja korras.

Pean vajalikuks selgitada vaide esitajale, et vastavalt VangS-i sätestatule teostab vangla haldusaktide ja toimingute üle teenistusliku järelevalvet Justiitsministeerium, mitte inspeksioon. Edaspidi pöördumise vajadusel palun Teid järgida HMS §-s 76, VangS-i kui eriseaduse ning HKMS-s sätestatud korda.

/allkirjastatud digitaalselt/

Sergei Miller
inspektor
peadirektori volitusel